PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 W BIŁGORAJU IM. BŁOGOSŁAWIONEGO KSIĘDZA PRYMASA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO

BIŁGORAJ ROK SZKOLNY 2026/2027

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju, umożliwianie mu osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, intelektualnej, społecznej i duchowej na miarę jego możliwości.

Profilaktyka to kompleksowe działania kompensujące niedostatki wychowania, które obejmują trzy obszary: wspieranie wychowanków w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących.

Program wychowawczo – profilaktyczny uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi dostosowane do potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Zadaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości.
Proces wychowania w Szkole Podstawowej Nr l im. Błogosławionego Księdza Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego zawiera następujące elementy:

1. wspomaganie rozwoju ucznia - w duchu życzliwości, empatii, umiejętności w rozpoznawaniu potrzeb dziecka,
2. zapobieganie patologii - diagnozowanie niebezpieczeństw, wyposażenie w wiedzę i umiejętności niezbędne do obrony,
3. korygowanie - diagnoza deficytów, urazów, konfliktów,
4. kształtowanie postaw - kreowanie wzorców osobowych, w tym przede wszystkim Patrona Szkoły Prymasa Tysiąclecia, przekazywanie wartości kulturowych, uczenie asertywności.

Nasz program wychowawczy, wśród innych szkół, wyróżniają następujące płaszczyzny jej działalności:

1. Wykorzystanie w pracy wychowawczej postaci Patrona szkoły Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
2. Oparcie się w procesie wychowawczym na hierarchii, którą wyznaczają wartości chrześcijańskie, Dekalog Stefana Kardynała Wyszyńskiego czyli „ABC Społecznej Krucjaty Miłości" oraz nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II.
3. Integracja zespołów uczniowskich poprzez turystykę i krajoznawstwo: rajdy, zloty, turnieje i obozy wędrowne.
4. Zakorzenienie ucznia w jego „Małej Ojczyźnie" - Ziemi Biłgorajskiej wprowadzając do planu szkoły edukację regionalną, czemu służy: - udział w konkursach historycznych, turystyczno – krajoznawczych
   - udział w ogólnopolskim konkursie „Poznajemy Ojcowiznę " - odbywanie zajęć edukacyjnych w terenie.

5. Wykorzystanie idei olimpizmu i zasady „ fair play " w sporcie, których podsumowaniem są doroczne igrzyska olimpijskie.
6. Szacunek dla naturalnego środowiska, z uwzględnieniem podmiotowości człowieka i jego roli w zamyśle Stwórcy na wzór Kardynała Wyszyńskiego poprzez zwiedzanie miejsc przyrodniczo cennych i nabycie umiejętności właściwej koegzystencji uczniów ze środowiskiem.
7. Poznawanie dorobku kulturowego innych krajów poprzez naukę języków obcych i wymianę zagraniczną młodzieży w ramach współpracy oświatowej.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- podstawy prawa oświatowego;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- propozycje rodziców, uczniów i nauczycieli dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki i środowisku;
- przeprowadzoną diagnozę w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb uczniów przeprowadzoną z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli;
- postać i nauczanie patrona szkoły Błogosławionego Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego.

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli, analizy sytuacji wychowawczej w szkole za poprzedni rok szkolny i wynikających z niej wniosków, określono czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

1. Uczniowie, rodzice i nauczyciele, w większości, postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne dla uczniów.
2. W szkole są jasno określone zasady postępowania zapisane w Statucie Szkoły i Klasowych Zasadach Zachowania.
3. Uczniowie zazwyczaj przestrzegają tych zasad.
4. Uczniowie mają w szkole przyjaciół i osoby, na których mogą polegać.
5. Duża grupa uczniów angażuje się w działalność charytatywną i pomoc koleżeńską.
6. Wielu uczniów wykazuje motywację do nauki i aktywnie uczestniczy w zajęciach.
7. Duża grupa uczniów uczestniczy w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, rozwijając swoje zainteresowania i uzdolnienia.
8. Uczniowie i ich rodzice dostrzegają znaczenie zdrowego odżywiania i dbania o zdrowie.
9. Większość uczniów ma w domu stałe obowiązki.
10. Uczniowie w szkole otrzymują pomoc psychologiczno – pedagogiczną stosownie do indywidualnych potrzeb.
11. Uczniowie mogą liczyć na wsparcie nauczycieli i specjalistów w sytuacjach trudnych.
12. Szkoła dobrze współpracuje z rodzicami uczniów i instytucjami wspierającymi szkołę.

CZYNNIKI RYZYKA

1. W niektórych klasach występują trudności w relacjach rówieśniczych.

2. Znacząca grupa uczniów odczuwa stres związany z nauką i sytuacjami szkolnymi.

3. Niektórzy uczniowie doświadczają przemocy, wykluczenia lub innych trudności w relacjach rówieśniczych.(mamy mało ankiet i lepiej nie dawać procentów)

4. Część uczniów nie zawsze czuje się wystarczająco wspierana przez nauczycieli.

5. Niektórzy uczniowie doświadczają smutku, niepokoju lub innych trudnych emocji, które mogą wpływać na ich codzienne funkcjonowanie.

6. Część uczniów spędza w sieci 4–8 godzin dziennie lub więcej.

8. W środowisku uczniowskim występuje ryzyko kontaktu z papierosami, e-papierosami, alkoholem i napojami energetycznymi.

9. Część uczniów nie zapewnia sobie odpowiedniej ilości snu, co może wpływać na ich codzienne funkcjonowanie.

Jako priorytety działań wychowawczo–profilaktycznych w roku szkolnym 2026/2027 przyjmuje się:

1. Rozwijanie u dzieci i młodzieży kompetencji do budowania właściwych relacji społecznych, rozwiązywania konfliktów przez dialog i mediacje oraz przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

2. Kształtowanie u uczennic i uczniów zachowań opartych na empatii, szacunku, tolerancji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami oraz wzmacnianie umiejętności poszukiwania i przyjmowania pomocy.

4. Promocja zdrowego stylu życia ze szczególnym zwróceniem uwagi na zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną, higienę snu oraz kształtowanie odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i zasad udzielania pierwszej pomocy.

5. Kształtowanie postaw i rozwijanie umiejętności chroniących przed uzależnieniami, w tym uzależnieniami behawioralnymi, oraz ograniczanie zachowań związanych z nadmiernym korzystaniem z Internetu i urządzeń cyfrowych.

6. Edukacja w zakresie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych oraz odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.

7. Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich oraz rozwijanie odpowiedzialności za społeczność szkolną i lokalną.

8. Rozwijanie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów, umiejętności efektywnego uczenia się, poczucia sprawczości oraz świadomego planowania dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Program realizowany będzie przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją, ze specjalistami: pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, logopedą, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów a także z instytucjami lokalnymi i innymi szkołami, zarówno na zajęciach wychowawczych, w nauczaniu przedmiotowym na wszystkich etapach edukacyjnych, podczas wycieczek i uroczystości.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59)
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356) wraz z późniejszymi zmianami.
5. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015, poz.1249)
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologicznopedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 532). 9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
10. Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 9 czerwca 2022 (Dz. U. 2022 poz. 1700)
11. Statut szkoły.

III. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Błogosławionego Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Biłgoraju jest największą i najstarszą szkołą podstawową w mieście.
Sytuacja materialna większości rodzin jest zadowalająca. Ok. 2% uczniów objętych jest opieką MOPS i GOPS. Blisko 1% dzieci wychowuje się w rodzinach objętych nadzorem kuratora sądowego ze względu na problemy rodziców związane z uzależnieniami lub niewywiązywaniem się z funkcji opiekuńczych wobec dzieci.
Uczniowie naszej szkoły, w większości żyją w środowisku, w którym przeważają czynniki chroniące nad czynnikami ryzyka odnośnie zażywania substancji psychoaktywnych.
Szkoła zapewnia bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno – wyrównawczych i specjalistycznych. Dzieci korzystają w szkole z opieki w świetlicy. W pobliżu szkoły znajdują się ośrodki kulturalne i sportowe. Szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi działania wychowawcze i opiekuńcze.
Dzieci na terenie szkoły mają zapewnione bezpieczne warunki do nauki, zabawy, spędzania czasu wolnego. Ważną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa uczniów spełnia monitoring obiektów szkolnych. Szkoła angażuje rodziców w różne formy działalności na rzecz placówki i środowiska.

IV. MISJA SZKOŁY

Szkoła wspomagając wychowawczą rolę rodziny przyjmuje szczególną odpowiedzialność za wprowadzenie uczniów do życia w społeczeństwie i kulturze polskiej w oparciu o chrześcijański system wartości, nauczanie Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Ojca Świętego Jana Pawła II oraz historię i tradycję narodu polskiego.
Zadaniem szkoły jest nie tylko wyposażenie młodego człowieka w maksymalną wiedzę i umiejętności dydaktyczne, ale także przyswojenie przez młodzież hierarchii wartości tak, by uczeń umiał odróżnić dobro od zła, aby potrafił kreować życie i otaczający świat w zgodzie ze swoimi ideałami. Program wychowawczo – profilaktyczny naszej szkoły daje szansę wprowadzenia młodych ludzi w prawdziwy świat wartości.
Mottem szkoły uczyniliśmy słowa naszego Patrona: *„Dla nas po Bogu największa miłość to Polska”*. Jednoznacznie określają one nasz profil wychowania i nauczania. Wspierając rodziców w wychowaniu, bazujemy na własnym programie wychowawczo - profilaktycznym, którego fundamentem są czytelne i ponadczasowe wartości.
Wartości jakimi kieruje się szkoła, zostały określone na podstawie przeprowadzonej diagnozy wśród społeczności szkolnej, uczniów, rodziców i nauczycieli oraz Dekalogu Patrona Szkoły, zawartego w „ABC Społecznej
Krucjaty Miłości”. Są to: wiara, rodzina, miłość, patriotyzm, przebaczenie, pomoc bliźniemu, życzliwość, dobroć, współczucie, odpowiedzialność, szacunek, rzetelna praca, zdrowie, wykształcenie, przyjaźń, uczciwość, prawdomówność, umiejętność bycia sobą.

V. MODEL ABSOLWENTA

Oparcie programu wychowawczo- profilaktycznego na wartościach chrześcijańskich, nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego i Jana Pawła II gwarantuje wychowanie absolwenta szkoły, dla którego najwyższą wartością po Bogu będzie Polska.
Absolwent będzie:

- miłował swoją Ojczyznę Polskę,
- zakorzeniony w swojej „małej Ojczyźnie Ziemi Biłgorajskiej",
- szanował godność własną i innych ludzi,
- czerpał radość z nauki i odkrywania nowego,
- odpowiedzialny za swoją przyszłość,
- zaangażowany w życie społeczne,
- przywiązany do tradycji i współczesności swojego regionu,
- umiał współdziałać w grupie,
- rozwijał swoje talenty dla dobra innych,
- wrażliwy na piękno,
- troszczył się o środowisko przyrodnicze,
- wrażliwym odbiorcą sztuki,
- krytycznym odbiorcą informacji podanych w środkach masowego przekazu,
- wrażliwy na drugiego człowieka,
- przestrzegał zasad moralnych i żył zgodnie ze swoim sumieniem,
- potrafił krytycznie, logicznie i twórczo myśleć,
- umiał wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- śmiało wyrażał swoje poglądy i liczył się z poglądami innych ludzi,
- znał własne i szanował cudze prawa,
- dbał o zdrowie własne i innych,
- przestrzegał higieny,
- umiał radzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych,
- umiał racjonalnie wykorzystać swój czas wolny,
- dbał o sprawność fizyczną,
- radosny, asertywny, kulturalny, punktualny, obowiązkowy, sumienny, uczciwy, prawdomówny, skromny, - przywiązany do swojej szkoły.

VI. CELE PROGRAMU

VI.1 CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa, dobrostanu uczniów oraz tworzenia przyjaznego i wspierającego środowiska w szkole.

VI.2 CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów poprzez wychowanie ku wartościom, rozwijanie zainteresowań i aktywności poznawczej oraz wzmacnianie motywacji do nauki i poczucia sprawczości.
2. Kształtowanie postaw moralnych i społecznych poprzez wskazywanie wzorców osobowych i autorytetów opartych na postaci Patrona Szkoły Błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Papieża Jana Pawła II.
3. Wychowanie w duchu patriotyzmu i miłości do Ojczyzny, w tym do „małej Ojczyzny" - Ziemi Biłgorajskiej.
4. Promowanie zdrowego stylu życia, w tym zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, higieny snu i dbałości o zdrowie oraz kształtowanie postaw proekologicznych.
5. Rozwijanie umiejętności przestrzegania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie, szkole i środowisku oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami i sytuacjami konfliktowymi.
6. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i nowych technologii. Zapobieganie cyberprzemocy, nadmiernemu korzystaniu z urządzeń cyfrowych oraz rozwijanie krytycznego podejścia do treści dostępnych w sieci i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.
7. Wspomaganie środowiska rodzinnego uczniów, współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie wychowania i profilaktyki.

VII. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

VII.1 Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni

1. Dostrzeganie indywidualnej wartości każdego człowieka - rozwijanie zainteresowań uczniów i uświadamianie wartości uczenia się	1. Diagnoza uzdolnień i zainteresowań uczniów. 2. Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów: koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe, turystyczne. 3. Organizacja konkursów przedmiotowych. 4. Stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy przez uczniów. 5. Różnorodne formy pracy z uczniem w celu wspierania indywidualnego rozwoju - praca z uczniem zdolnym oraz mającym trudności w nauce. 6. Promowanie osiągnięć uczniów: udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, eksponowanie prac uczniów na tablicach szkolnych, stronie internetowej szkoły. 7. Indywidualizacja pracy z uczniem na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.	Wychowawcy, pedagog szkolny Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, nauczyciele świetlicy, nauczyciele biblioteki Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów Wszyscy nauczyciele

2. Wdrożenie Zintegrowanej Strategii Umiejętności.	1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, które są potrzebne do samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, integracji społecznej i przyszłego zatrudnienia. 2. Stworzenie efektywnego systemu diagnozowania umiejętności uczniów. 3. Zachęcanie do aktywnego i ciągłego rozwoju indywidualnych umiejętności i zdolności uczniów. 4.Rozpoznawanie zawodowych preferencji uczniów.	Doradcy zawodowi , wychowawcy , nauczyciele wszystkich przedmiotów.

3. Kształtowanie kulturalnych postaw i zachowań uczniów.	5. Kształtowanie kultury języka, utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie. 6. Organizowanie spotkań ze sztuką – udział w spektaklach teatralnych, koncertach muzycznych, seansach filmowych. 7. Zwiedzanie muzeów, centrów nauki. 8. Udział uczniów w konkursach literackich, ortograficznych, plastycznych, muzycznych, recytatorskich. 9. Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną, domami kultury. 10. Organizacja lekcji bibliotecznych, muzealnych. 11. Wybór klasowych łączników z biblioteką szkolną. 12. Działalność koła bibliotecznego. 13. Umożliwienie uczniom wypożyczania książek na wakacje i ferie.	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarze
4. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.	1. Organizacja i udział w akcjach charytatywnych. 2. Działalność Samorządu Uczniowskiego. 3. Niesienie doraźnej pomocy osobom potrzebującym – upowszechnienie szkolnego wolontariatu	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog Opiekun SU Opiekunowie PCK i Caritas

	4.Lekcje wychowawcze dotyczące umiejętności społecznych typu asertywność, umiejętność rozwiązywania konfliktów bez użycia siły, prowadzenia dyskusji, mediacji i negocjacji. 5.Warsztaty z pedagogiem, psychologiem odnośnie relacji międzyludzkich, sposobów komunikacji.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

5. Budowanie właściwych relacji międzyludzkich.	1. Organizowanie zajęć z wychowawcą przy współpracy pedagoga szkolnego i specjalistów na temat: - sposobów rozwiązywania konfliktów, - asertywności, - budowania poczucia własnej wartości, - komunikacji interpersonalnej, - integracji zespołu klasowego. 2. Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego: - wycieczki szkolne, zielone i białe szkoły, ogniska, rajdy, biwaki, pikniki, festyny, zabawy szkolne. 3.Systematyczne i zgodne z procedurami reagowanie wszystkich pracowników szkoły na wszelkie formy i przejawy agresji w szkole. 4. Wdrażanie uczniów do rozwiązywania konfliktów metodami negocjacji i mediacji rówieśniczych. 5. Wdrażanie programów edukacyjnoprofilaktycznych rozwijających umiejętności społeczne: „Spójrz inaczej”, „Trzy Koła”, „Przeciwko agresji”. 6. Organizowanie warsztatów i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców. 7. Upowszechnianie procedur dotyczących zachowania w środowisku szkolnym i konsekwentne ich przestrzeganie.	Nauczyciele, pedagog i psycholog szkolny, zaproszeni specjaliści

Efekty

Uczeń:

- zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- wykorzystuje swoje uzdolnienia do zdobywania wiedzy,

- uczestniczy w różnorodnych konkursach,
- włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego, wolontariatu,
- ma poczucie własnej wartości, dokonuje samooceny, ceni innych, liczy się z ich zdaniem,
- uczeń umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy, asertywny.

VII.2 Kształtowanie postaw moralnych i społecznych, wychowanie ku wartościom.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1 Wdrażanie uczniów do życia zgodnie z systemem wartości przyjętym przez szkołę, w szczególności kształtowanie postaw szlachetności i zaangażowania społecznego.	1. Zajęcia na temat roli i znaczenia rodziny w życiu człowieka. 2. Organizacja imprez i uroczystości szkolnych z udziałem rodzin. 3. Zajęcia na temat kształtowania postawy szacunku wobec członków rodziny, zapobieganie konfliktom i pomoc w ich rozwiązywaniu. 4. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 5. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny - prelekcje, pogadanki. 6. Działalność charytatywna Szkolnego Koła Caritas i PCK. 7. Organizowanie pomocy koleżeńskiej w klasach.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów Wszyscy pracownicy szkoły Wychowawcy klas Opiekunowie koła Caritas i PCK Wychowawcy klas
2. Kształtowanie w uczniach tolerancji, upowszechnianie akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami	1. Symulowanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu sposobów kulturalnego wyrażania własnego zdania, uważnego słuchania innych 2. Poznawanie kultur, religii, tradycji innych narodów.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
edukacyjnymi	3. Działania integrujące uczniów niepełnosprawnych, przewlekle chorych z zespołem klasowym. 4. Nabywanie umiejętności właściwej komunikacji, aktywnego i empatycznego słuchania innych.	

3. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez tworzenie i kultywowanie jej tradycji.	1. Upowszechnianie nauki patrona szkoły poprzez cykliczne prowadzenie zajęć tematycznie związanych z osoba i nauczaniem patrona, organizowanie uroczystości szkolnych ku czci Patrona szkoły, obchody Dnia Patrona. 2. Organizowanie konkursów wiedzy o Patronie szkoły i św. Janie Pawle II. 3. Ślubowanie uczniów klas pierwszych. 4. Spotkania opłatkowe społeczności szkolnej. 5. Organizowanie imprez szkolnych i klasowych: andrzejki, jasełka, dzień matki, dzień babci. 6. Kształtowanie przyjaznego klimatu szkoły poprzez prawidłowe relacje rówieśnicze i relacje uczniów i nauczycieli – warsztaty z psychologiem szkolnym i z pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, rodzice.

Efekty

Uczeń:

- jest tolerancyjny , odnosi się z szacunkiem do ludzi o odmiennych poglądach,
- bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- nawiązuje prawidłowe relacje z rówieśnikami i dorosłymi, ▪ swoim zachowaniem prezentuje wartości jakimi kieruje się szkoła,
- jest dobrym kolegą.

VII.3 Wychowanie w duchu patriotyzmu i miłości do Ojczyzny.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie u ucznia postawy	1. Organizacja i udział w uroczystościach szkolnych, lokalnych i	Wychowawca, nauczyciel muzyki,

przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego, narodowego.	państwowych: - organizowanie apeli, akademii. 2. Kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych i lokalnych, kształtowanie postaw patriotycznych: - nauka oraz przypominanie hymnu państwowego - uczestnictwo w obchodach świąt państwowych, np. Święta Niepodległości, Rocznica Konstytucji 3 Maja. 3. Poznawanie symboli narodowych i kształtowanie nawyku okazywania im szacunku: - udział w apelach i uroczystościach szkolnych, organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej. 4. Pogłębianie miłości do ojczyzny poprzez znajomość historii – poznawanie sylwetek wielkich Polaków. 5. Opieka nad miejscami pamięci narodowej, uczczenie pamięci poległych i zmarłych - wyjście na cmentarz 5. Wycieczki turystyczno- krajoznawcze. 6. Udział w konkursach regionalnych. 7. Udział szkoły w ogólnopolskich akcjach „Szkoła do hymnu”	nauczyciel języka polskiego, samorząd uczniowski Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów.
2. Wprowadzenie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy.	1.Określenie miejsca i roli Polski i Polaków w integrującej się Europie. 2.Skutki członkostwa Polski w Unii Europejskiej i perspektywy jej rozwoju. 3. Prawa i obowiązki wynikające z posiadania obywatelstwa Unii Europejskiej. 4. Kształtowanie postaw ucznia na gruncie miłości do małej i wielkiej ojczyzny. 5. Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.	Wychowawcy klas, , nauczyciele geografii, historii, języka polskiego, plastyki, muzyki, techniki, języków obcych

Efekty

Uczeń:

- zna symbole narodowe i regionalne, rozumie ich znaczenie, wie jak się wobec nich zachować,
- systematycznie poznaje historię regionu, kraju i Europy, ▪ uczestniczy w akademiach, apelach i uroczystościach szkolnych organizowanych z okazji świąt państwowych i szkolnych,
- ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się demokracji i samorządności.

VII.4 Promowanie zdrowego stylu życia i postaw proekologicznych.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Wzmacnianie edukacji ekologicznej, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	1. Zapoznawanie uczniów z problematyką potrzeby ochrony środowiska. 2. Obchody Dnia Ziemi i innych świąt ekologicznych. 3. Promowanie selektywnej zbiórki odpadów. 4. Konkursy ekologiczne. 5. Zbiórka zużytych baterii. 6. Projekty edukacyjne. 7. Zapoznanie ucznia z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska, współpraca z nimi.	Nauczyciele przyrody, wychowawcy
2. Promowanie zdrowego stylu życia oraz postawy dbałości o zdrowie.	1. Propagowanie aktywności fizycznej uczniów: - organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, - rajdy piesze i rowerowe, wycieczki - realizacja czwartej godziny wf w formie aktywności turystycznej – udział w ogólnopolskich akcjach promujących aktywność fizyczną, - funkcjonowanie w szkole klas sportowych i turystycznych.	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy, nauczyciele

	2. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych wśród uczniów: - pogadanki na godzinach wychowawczych, - pogadanki z pielęgniarką szkolną, - udział klas w projekcie „Śniadanie daje moc”, -zwracanie uwagi na drugie śniadanie uczniów, - udział szkoły w „Programie dla szkół” (nieodpłatne udostępnianie owoców, warzyw, mleka i produktów mlecznych).	Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, opiekunowie sklepiku szkolnego, intendentka szkolna.
	3. Wdrażanie uczniów do dbania o higienę osobistą: - pogadanki na godzinach wychowawczych, - pogadanki z pielęgniarką szkolną, - w miarę potrzeb i za zgodą rodziców kontrola czystości - fluoryzacja zębów.	Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, opiekun szkolnego koła PCK, wychowawcy, nauczyciele
	4. Realizacja programów lokalnych i ogólnopolskich promujących zdrowy styl życia, dbanie o zdrowie i higienę np. „Problem z głowy”, „Trzymaj formę”.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas
	5. Spektakle profilaktyczne promujące zdrowy styl życia i postawy proekologiczne.	
	6. Organizacja imprez turystycznych. 7. Coroczna organizacja szkolnej olimpiady sportowej.	Nauczyciele wf, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele.
	8. Przeciwdziałanie wadom postawy: - gimnastyka korekcyjna, - dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu uczniów, - zwracanie uwagi na właściwą postawę siedzącą podczas lekcji - troska o dopuszczalny ciężar plecaków.	

Efekty

Uczeń:

- dba o czystość, higienę, stosuje zasady zdrowego żywienia, ▪ dba o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,
- świadomie angażuje się w działania prozdrowotne i proekologiczne,
- rozumie współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym,
- docenia znaczenie aktywności ruchowej, potrafi aktywnie wypoczywać.

VII.5 Dbanie o bezpieczeństwo i umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniów.	1.Lekcje wychowawcze na temat zasad bezpieczeństwa w różnych miejscach funkcjonowania uczniów.	Wychowawcy klas, nauczyciele
	2.Zapoznanie z zasadami BHP w szkole, regulaminami pracowni, regulaminami wycieczek i wyjść pozaszkolnych.	
	3.Spotkania dla uczniów z przedstawicielami Komendy Policji na temat bezpieczeństwa i odpowiedzialności nieletnich.	Pedagog
	4.Pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw.	Wszyscy nauczyciele
	5.Monitoring wewnętrzny i zewnętrzny obiektów szkolnych.	Kierownik obiektu
	6.Systematyczny przegląd obiektu szkolnego i bieżące usuwanie usterek.	Inspektor BHP
	7.Szkolenie uczniów w zakresie przepisów ruchu drogowego:	Nauczyciele techniki
	- udział w kursie na kartę rowerową, spotkania z policją, zajęcia w terenie, gry symulacyjne.	Przeszkoleni nauczyciele
	8.Organizowanie szkoleń dla uczniów i nauczycieli w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej.	
	9.Kształcenie umiejętności	

	prawidłowego reagowania w sytuacji zagrożenia i rozwiązywania sytuacji konfliktowych: - pogadanki, prelekcje, warsztaty, lekcje wychowawcze.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog
2. Zapobieganie zjawisku agresji i przemocy wśród uczniów	1.Lekcje wychowawcze na temat przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym przemocy z użyciem technologii informatycznej i komunikacyjnej. 2.Rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji. 3.Edukacja prawna uczniów dotycząca konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy, w tym cyberprzemocy – spotkanie z sędzią, policjantem.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele informatycy Wychowawcy klas, pedagog, psycholog Wychowawcy klas, pedagog, psycholog
3. Propagowanie wśród młodzieży znajomości prawa i wdrażanie do przestrzegania obowiązków.	1. Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami określającymi pracę szkoły: - Statut Szkoły, - Program Wychowawczo – Profilaktyczny, - Standardami Ochrony Małotetnich. 2. Pogadanki z policjantem, sędzią o tematyce: - odpowiedzialności karnej nieletniego, - bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 3. Godziny z wychowawcą o tematyce: - obowiązków ucznia, - systemu kar i nagród stosowanego w szkole. 4. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka, analiza odpowiednich dokumentów, np. Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka – lekcje z wychowawcą.	Wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny, nauczyciele uczący w danej klasie Nauczyciele, wychowawcy Wychowawcy klas Opiekun SU

	5. Aktywizowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole poprzez działalność Samorządu Uczniowskiego.	
	6. Aktywna praca samorządu uczniowskiego: - inicjowanie i udział w akcjach charytatywnych - organizacja konkursów i wydarzeń szkolnych - redagowanie gazetki ściennej samorządu szkolnego.	
4. Zapobieganie wagarom, dyscyplina na zajęciach szkolnych	1.Kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych. 2. Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych. 3. Diagnoza przyczyn nieobecności oraz niepowodzeń szkolnych. 4. Bieżące monitorowanie sytuacji uczniów z nieusprawiedliwioną absencją. 5. Indywidualna praca wychowawcza z uczniem wagarującym we współpracy z rodzicami. 6. Stwarzanie uczniom warunków do osiągania sukcesu edukacyjnego.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas, pedagog, psycholog Wychowawcy klas, pedagog szkolny Wszyscy nauczyciele

Efekty

Uczeń:

- zna zasady BHP i dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- systematycznie uczęszcza do szkoły,
- zdaje sobie sprawę z konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania regulaminów szkolnych.

VII.6 Zapobieganie uzależnieniom i cyberprzemocy.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Zapobieganie uzależnieniom.	1. Kształtowanie osobowości ucznia odpornej na negatywne wpływy środowiska: - lekcje wychowawcze - realizacja programów profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Cukierki”, „Magiczne Kryształy”, „Trzy Koła” - szkoleniowe spotkania dla uczniów i rodziców ze specjalistami ds. uzależnień - warsztaty z pedagogiem, psychologiem. 2.Kształtowanie umiejętności życiowych w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. 3.Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia. 4. Pogłębienie wiedzy i świadomości uczniów na temat uzależnień, ukazanie zagrożeń i konsekwencji zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu nowych substancji psychoaktywnych, suplementów diet i leków oraz palenia papierosów. 5. Realizacja projektów antynikotynowych w klasach: - „Znajdź właściwe rozwiązanie” - „Nie spal się na starcie”. 6. Promowanie życia bez uzależnień np. poprzez konkursy plastyczne.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, zapraszani specjaliści. Wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny Zapraszani specjaliści Wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny Wychowawcy, nauczyciel plastyki Nauczyciele wszystkich przedmiotów N

	7. Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów poprzez organizację różnorodnych zajęć pozalekcyjnych.	
	8. Upowszechnianie i przestrzeganie wewnątrzszkolnych procedur na wypadek podejmowania zachowań ryzykownych przez uczniów.	Wszyscy nauczyciele
2. Działalność informacyjna szkoły odnośnie zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia	1. Poszerzanie wiedzy rodziców, opiekunów i nauczycieli na temat rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz suplementów diet i leków. 2. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. 3. Informowanie uczniów, rodziców i nauczycieli o konsekwencjach prawnych naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – spotkania z przedstawicielami KPP. 4. Informowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz metodach współpracy szkoły z policją w sytuacji zagrożenia narkomanią – lekcje wychowawcze, spotkania z rodzicami.	Zapraszani specjaliści Pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy Nauczyciele, zapraszani specjaliści Wychowawcy klas, pedagog szkolny
3. Przeciwdziałanie cyberprzemocy	1.Lekcje wychowawcze, prelekcje i prezentacje na temat bezpiecznego korzystania z Internetu. 2. Wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia. 3. Warsztaty dla uczniów, rodziców i nauczycieli na temat bezpieczeństwa w sieci.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, zaproszeni specjaliści Nauczyciele informatyki Zaproszeni specjaliści

Efekty

Uczeń:

- jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych i Internetu,
- zna mechanizmy uzależnień i potrafi ich unikać, wie gdzie znaleźć specjalistyczną pomoc,
- potrafi prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów,
- umie radzić sobie ze stresem, rozpoznaje i wyraża swoje emocje.

VII.7 Wspomaganie rodziców i współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1.Promowanie przez szkołę wychowawczej roli rodziny poprzez współpracę z rodzicami i instytucjami wspomagającymi szkołę.	1. Kształtowanie integralnych działań wychowawczych szkoły i rodziny: - zebrania z rodzicami - współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych -współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.	Wychowawcy, pedagog szkolny
	2. Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole, organizację ważnych wydarzeń i działań na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.	Dyrektor, wychowawcy klas
	3.Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych.	Pedagog, psycholog
	4.Organizowanie prelekcji, szkoleń i warsztatów dla rodziców.	
	5. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkiem pomocy społecznej	
	6. Udzielanie informacji na temat miejsc świadczących fachową pomoc i wsparcie w przypadku sytuacji trudnych	Pedagog, psycholog, wychowawcy,

	wychowawczo. 7. Indywidualne porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych. 8. Współpraca z policją, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi. 9. Współpraca z PTTK, PTSM, organizacjami harcerskimi, Polskim Klubem Ekologicznym.	nauczyciele Wychowawcy klas Pedagog Opiekunowie organizacji
2. Organizowanie i udzielanie pomocy uczniom potrzebującym, szczególnie w sytuacjach kryzysowych.	1. Diagnozowanie uczniów potrzebujących pomocy, działania wspierające: - pomoc materialna - pomoc psychologiczno – pedagogiczna. 2. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 3. Udział przedstawicieli szkoły w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych. 5.Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskie Karty”. 6.Poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. 7.Wzbogacanie uczniów w umiejętności rozumienia i radzenia sobie z trudnymi emocjami. 8.Prowadzenie obserwacji przez nauczycieli w celu szybkiego rozpoznawania zaburzeń zdrowia psychicznego u uczniów.	Wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog i psycholog szkolny Pedagog szkolny Wychowawcy klas, pedagog, psycholog Wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog

Efekty

- Rodzice aktywnie uczestniczą w życiu szkoły .
- Nauczyciele i instytucje państwowe wspierają rodziców w pracy z uczniami o specyficznych potrzebach edukacyjnych .
- Rodzice umieją obdarzyć szkołę zaufaniem i współdziałają z nauczycielami w procesie wychowawczym.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej oraz jej efekty będą poddawane systematycznie monitoringowi i ewaluacji. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli będą służyły modyfikacji programu i doskonaleniu pracy wychowawczo – profilaktycznej.

Sposoby i środki ewaluacji:

1. testy, sprawdziany i konkursy pozwalające ocenić poziom wiedzy i umiejętności uczniów,
2. rozmowy i dyskusje w gronie uczniów w trakcie zajęć w szkole i poza nią,
3. ocena wypowiedzi uczniów na zadane tematy,
4. ocena treści prac przygotowanych przez uczniów na określone tematy,
5. obserwacja postępu w zachowaniu i nauce (okresowa ocena postępów),
6. wyniki ankiet, wywiadów, rozmów prowadzonych w celach ewaluacji planu wśród uczniów i ich rodziców,
7. analiza zachowań i postaw uczniów w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
8. monitorowanie postępów w zachowaniu uczniów zwłaszcza sposobów rozwiązywania przez nich konfliktów,
9. obserwacja uczniów podczas lekcji i pracy grupowej, w trakcie warsztatów, w czasie uroczystości i imprez szkolnych, na przerwach i na wycieczkach,
10. obserwacja stopnia zaangażowania uczniów w przygotowaniu i organizowaniu imprez klasowych i ogólnoszkolnych,
11. analizowanie wypowiedzi uczniów w czasie rozmów i dyskusji.

Program wychowawczo – profilaktyczny uchwala Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu: 29 września 2026r.

Uchwalono na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu: 30 września 2026r.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół w składzie:
Małgorzata Polska - przewodnicząca zespołu, pedagog szkolny
Anna Ćwikła Garbaty – pedagog specjalny – nauczyciel
Angelika Jagniontkowska – psycholog szkolny
Adam Kita – przewodniczący Rady Rodziców